

Pas på følelserne ved død

Hvor mange dødsfald der efterfølges af bitter arvestrid, findes der ingen præcise tal for, men DanskeFamilieadvokater har anslået, at det kan være op mod halvdelen af de sager, som foreningens medlemmer er involveret i.

På overfladen er det pengebeløb og en bestemt kommode vi skændes om, men i virkeligheden er det slet ikke dét, konflikten handler om. Den handler om klemte følelser og skeletter i skabet.

I mange familier er der ikke en kultur for at sige tingene åbent, som de er. Når far eller mor dør, så falder facaden, og alt dét, ingen turde sige før, springer nu op som et åbent sår, og orme ne vælter ud af skabet. Penge bliver et symbol på kærlighed og omsorg.

Har man ikke fået den ægte vare i levende live, så søger man erstatnings varen – pengene eller kommoden.

»Når jeg ikke kunne få fars kærlighed, så vil jeg have hans penge.« Sådan lyder et udbredt arvescenarie ifølge psykolog Hanne Hostrup.

Man mærker spændingerne

Min erfaring som bobestyrer viser, at hvis alle de efterladte kommer godt og trygt gennem tilværelsen, er der en god chance for et mindeligt forløb, men er der tale om et skævt styrkeforhold, kan det gå galt.

Fire sekunder inde i et møde med de efterladte kan jeg tydeligt mærke, når det er følelser, der er på spil. Man mærker spændingerne med det samme. Derfor er det heller ikke sådan, at jo flere penge man skændes om, desto større konflikt. Det er ofte omfanget af klemte følelser, der afgør, hvor stor konflikten er.

Derfor er det helt afgørende i arveprocesser, at der ikke kun fokuseres på pengene eller kommoden. Det er vigtigt, at efterladte i lige så høj grad tager hensyn til deres relationer. Hvis det kun er den juridiske sag, man løser, vil relationen kunne blive anspændt og kommunikationen efterfølgende svær, for så er der ikke taget vare på følelserne og kontakten mellem personerne.

Juraen kan nogle gange gøre mere skade end gavn, fordi domstolens form for konfliktløsning ofte opleves af de efterladte, som om der er en vinder og en taber. Du bør aktivt søge at styrke kommunikationen og kontakten mellem personerne, og måske supplerer den juridiske bistand med mæglerbistand. Det opfattes som regel som meget urimeligt, at det er naboen eller den nye samlever, som løber med arven og der er virkelig behov for, at alle involverede træder varsomt.

STRID NR. 1 – du troede, du skulle arve

Det kommer som en overraskelse for mange efterladte, at de kan være oplagte arvinger og alligevel intet arve. Hvis værdierne i boet er under kr. 41.000,00, når begravelsesomkostninger og rydning af dødsbo er fraregnet, så går det overskydende beløb til den, der har bestilt begravelsen. Det vil som regel være en datter eller en søn, men det kan også sagtens være en nabo, samlever eller god ven, som har været tættere knyttet til afdøde end de biologiske slægtninge.

Hvis du vil undgå splid, er det vigtigt at være forberedt på det her. Det kommer nemlig som en overraskelse for mange, og det opfattes som regel som meget urimeligt, at det er naboen eller den nye samlever, som løber med arven. Men hvis man som datter ikke har haft den store kontakt til sin mor, må man forvente, at den person, der socialt er tættest på afdøde, arver.

STRID NR. 2 – I vil klare det hele selv

Er værdierne i boet større end kr. 41.000,00, skal der foregå en bodeling. Er I som efterladte tæt knyttet og vant til at behandle hinanden med respekt, kan I sikkert godt klare at 'skifte privat' – dvs. klare fordelingen af arven selv. Men er der mange værdier i boet, stiger faren for, at I pga. uvidenhed eller for egen vindings skyld kan tage beslutninger, som ender med splid.

Det går tit galt, når en eller flere arvinger begynder at tage hånd om tingene og træffe beslutninger uden at kende reglerne ordentligt, også selvom det sker ud fra gode hensigter. Det kan meget hurtigt ende med, at andre slægtninge fortryder, at de har fundet sig i de beslutninger, der er taget. Hvis man er det mindste i tvivl om, at man som efterladte kan klare opgaven, så hyr i stedet en advokat. En advokat er dyr i drift, men i sidste ende kan advokatregningen være 'billigt' sluppet. En advokat sikrer, at alle arvinger bliver behandlet retfærdigt og ens.

STRID NR. 3 – alle vil have kommoden

Det er nemt nok at dele en bankkonto, men langt sværere, når stole, borde, sølvstøj og andet indbo skal fordeles mellem jer efterladte. For hvem betød kommoden mest for? Her er der tale om en af de mest typiske årsager til arvestridigheder. For nok er det fastlagt i loven, hvilken andel af arven I som efterladte har ret til. Og nok siger loven også, at kan du bevise, at du har et særligt forhold til kommoden, så har du også forsteret til den. Men hvem kan bevise det?

Kan det ikke bevises, skal det afgøres ved lodtrækning. Hvis lodtrækningen ender med, at det er den 'forkerte', der får kommoden, kan det også skabe stor splid. Men så må man trøste sig med, at det, modparten har vundet ved lodtrækning, stadig ikke må overstige den andel af arven, som vedkommende er beretti-

get til. Det er altså ikke sådan, at man ved lodtrækning kan løbe med et værdifuldt maleri, mens taberne af lodtrækningen kun får en værdiløs kommode.

STRID NR. 4 – uklart testamente

At skrive testamente er en af de sikreste måder at komme arvestrid i forkøbet, for i et testamente kan det gøres helt klart og tydeligt, hvem der skal arve hvad og hvorfor. Men selvom der er meget godt at sige om testamente, kan de også give anledning til ballade. Især hvis de er dårligt udført, uklare, forældede eller hemmeligholdte.

Testamente er noget, mange skriver i en bestemt situation, og nogle gange ligger det mange år tilbage. Siden da kan meget have ændret sig. Spliden opstår som regel, hvis forventningerne ikke er afstemt med realiteterne.

Det kan ske, hvis den afdøde ikke fik fortalt sine nærmeste, hvad de kan forvente af testamentet. Men det kan også være, hvis testamentet er forældet, fordi arveloven er ændret. Så kan arven falde anderledes ud end forventet. At fortolke testamente er en hel videnskab, og det kræver en professionel.

STRID NR. 5 – sammenbragte børn

Hører du til en sammenbragt familie, hvor dine forældre er skilt og har fundet nye partnere, kan det give anledning til mange former for splid. Et glimrende eksempel er den følelse af uretfærdighed, der kan opstå, fordi der i sammenbragte familier kan være et element af tilfældighed i, hvilke børn der løber af sted med mest arv. Størrelsen af din arv afhænger nemlig af den tilfældige dødsfaldsrækkefølge. Dør din papforælder først, er det dig og dine biologiske søskende, der løber med det meste. Men dør din biologiske forælder først, er det dine papsøskende, der arver langt det meste.

Har din mor og hendes nye mand formuefællesskab, hvilket de fleste ægtepar har, er det bedst for dig -set ud fra et økonomisk synspunkt -hvis din papfar dør før din mor. Så arver din mor tre fjerdedele af værdierne, og de vil gå videre til dig, når hun dør. Men hvis din mor dør først, vil din papfar få tre fjerdedele af fællesformuen, og de vil gå videre til hans børn, når han dør. Du vil i så fald kun ende op med den fjerdedel, som du arvede efter din mor.

Kun et testamente kan sørge for, at det ikke ender tilfældigt. Og et testamente kan så ikke stå helt alene. Der er brug for omtanke og empati, når det skal bruges.

Vil du vide mere?

Læs mere på vores hjemmeside
www.forumadvokater.dk

Når du har arvet – passer du så på din arv?

Udbetaling af arv sker normalt efter et længere forløb. Det er nok forklaringen på, at mange erfaringsmæssigt glemmer at tage stilling til spørgsmålet: Hvad så nu? Hvad skal jeg gøre med min arv?

Svaret afhænger af din situation, af dine behov, ønsker og holdninger, men her kan du læse om nogle muligheder, som kan overvejes.

Er du gift

Hvis du er gift, har du som udgangspunkt "fælleseje". Det kan være anderledes, enten fordi du og din ægtefælle har etableret særeje via egen ægtepagt eller det kan være bestemt i et testamente eller et gavebrev, at der helt eller delvist er en form for særeje.

Hvis arven ikke allerede er gjort til særeje, så kan det ske ved en ægtepagt. Det kræver enighed mellem ægtefællerne og en ægtepagt skal tinglyses, før den er gyldig. Der findes mange forskellige former for særeje. Det er min anbefaling at du, hvis du arver et større beløb, tager stilling til, om arven bør have indflydelse på den måde du og din ægtefælle har indrettet juraen omkring jeres økonomi.

Hvis arven allerede er gjort til særeje – eller hvis den gøres til særeje ved ægtepagt – så skal særemidlerne holdes adskilt fra fællesmidlerne. De to grupper må ikke blandes sammen.

Efterhånden som pengene bruges, bliver det købte også til særeje, hvis pengestrømmen kan følges. Det er vigtigt at sikre dette.

Hvis du ikke er gift, men lever papirløst

I så fald er arven din og skal ikke deles, men er arven af en vis størrelse, bør du overveje om det skal have nogen betydning, f.eks. i form af, at du vil sikre din samlever ved testamente eller måske ved at indgå ægteskab, eventuelt med en ægtepagt.

Generelt

Generelt bør modtagelse af arv altid føre til overvejelser af, hvordan denne arv skal placeres og bruges. Der er mange muligheder omkring overvejelserne ved modtagelse af arv. Denne lille note har blot til formål at henlede din opmærksomhed herpå.

Vil du vide mere?

Læs mere på vores hjemmeside
www.forumadvokater.dk